

Concept-kabinetsreactie

Concept-kabinetsreactie op de mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité voor de Regio's betreffende een consultatie over actie op EU-niveau ter bevordering van de actieve insluiting van mensen het verst verwijderd van de arbeidsmarkt

De integratie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt is van belang voor het behalen van de Lissabondoelstellingen van groei en werkgelegenheid, terwijl tegelijkertijd werk ook wordt gezien als beste garantie tegen sociale uitsluiting. Het kabinet streeft dan ook naar een samenleving, waarbij een maximale deelname aan het maatschappelijke en economische leven vooropstaat. Werk biedt mensen daarbij de gelegenheid hun talenten te ontplooien en verder te ontwikkelen. Werk bevordert de integratie, het biedt mensen sociale contacten en betreft hen bij de samenleving. Daarnaast is het door de vergrijzing en ontgroening en de aantrekkende economie noodzakelijk dat meer mensen aan het werk gaan. Het stimuleren van een grotere arbeidsdeelname van alle bevolkingsgroepen heeft daarom voor het kabinet hoge prioriteit. Nederland erkent dat hierbij een evenwichtige beleidsmix nodig is van toegang tot de arbeidsmarkt of tot training, inkomensondersteuning voor diegenen die niet kunnen werken en toegang tot bepaalde voorzieningen. Hieronder zal Nederland ingaan op de gestelde vragen.

Vraag 1: zijn er, gegeven de uitdaging van sociale insluiting en in het bijzonder de integratie van mensen die het verst van de arbeidsmarkt afstaan, initiatieven nodig op EU-niveau? Zo ja, wat zijn dan de nuttigste manieren om complementair en ondersteunend te zijn aan nationaal beleid?

Nederland is van mening dat beleid op het terrein van werkgelegenheid en sociale insluiting primair aan de lidstaten is, waarbij op EU-niveau louter sprake kan zijn van ondersteuning. Voor de lidstaten acht Nederland nieuwe initiatieven op EU-niveau echter niet nodig, aangezien de open methodes van coördinatie (OMC), zoals de Lissabonstrategie en sociale insluiting, pensioenen en gezondheidszorg, al voldoende aanknopingspunten bieden voor het uitwisselen van goede praktijken met betrekking tot integratie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Bovendien is bij de herziening van de Lissabonstrategie opnieuw focus aangebracht in de verschillende OMC-processen. Het starten van nieuwe initiatieven richting lidstaten lijkt Nederland daarom niet opportuun.

Vraag 2: hoe zou de Unie verder moeten gaan met de aanbevelingen uit 1992 om de rechten op en toegang tot diensten, nodig voor integratie, te bevorderen?

In 1992 heeft de Raad twee aanbevelingen gedaan, namelijk 1) bevordering van het recht op voorzieningen, nodig voor de integratie en 2) een aanbeveling over convergentie van doelstellingen en beleid op het gebied van sociale bescherming. Nederland beschouwt beide aanbevelingen als een voorloper van de OMC-processen voor sociale insluiting en pensioenen. In het OMC-proces voor sociale insluiting betrof één van de doelstellingen de toegankelijkheid van voorzieningen, een doelstelling die ook terug te vinden is in de doelstellingen van het gestroomlijnde OMC-proces voor sociale insluiting, pensioenen en gezondheidszorg. Nederland is van mening dat de wijze waarop de toegang tot voorzieningen wordt georganiseerd primair een

bevoegdheid van de lidstaten is. Binnen het OMC-proces kunnen lidstaten vervolgens ervaringen en goede praktijken uitwisselen.

Ook wat betreft de aanbeveling over convergentie van beleid op het terrein van sociale insluiting is Nederland van mening dat het bestaande OMC-proces de juiste invulling hiervan is.

Vraag 3: is actie op EU-niveau gerechtvaardigd op basis van artikel 137(1)H? Kunnen in die context activering en toegang tot de arbeidsmarkt onderwerp van onderhandeling zijn tussen sociale partners?

Op grond van artikel 137 (1) h kan de EG het optreden van de lidstaten ondersteunen op het gebied van integratie van personen die van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten. Zoals reeds vermeld onder vraag 1 vindt Nederland nieuwe initiatieven op EU-niveau echter niet nodig, aangezien de huidige open methodes van coördinatie (OMC), zoals de Lissabonstrategie en sociale insluiting, pensioenen en gezondheidszorg, al voldoende aanknopingspunten bieden voor het uitwisselen van goede praktijken met betrekking tot integratie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Naar de mening van Nederland bevat het Verdrag echter geen rechtsgrondslag voor bevoegdheden van de EU op het gebied van minimum inkomen.

Nederland is van mening dat naast de overheid ook sociale partners een eigen verantwoordelijkheid hebben wanneer het activering en toegang tot de arbeidsmarkt betreft. Nederland ziet hierbij echter een rol voor sociale partners op nationaal en niet op EU-niveau weggelegd. De rol van de EU zou op dit terrein beperkt moeten blijven tot ondersteuning van nationaal beleid via de huidige OMC processen.